

Η ΠΩΛΗΣΙΣ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ

ΚΩΜΩΔΙΑ ΕΙΣ ΠΡΑΞΙΝ ΜΙΑΝ

Παρασταθεῖσα τὸ πρῶτον ἀπὸ τῆς ἐν Ἀθήναις σκηνῆς τοῦ Μεγάλου Θεάτρου τὴν 1 Ἀπριλίον 1881.

(Τῷ καλῷ φίλῳ Γεωργίῳ Α. Βελλιανίτῃ).

Πρόσωπα

ΞΕΦΤΙΛΙΣΜΕΝΟΣ, ἐνεχυροδανειστής καὶ μεσίτης
ΑΣΠΑΣΙΑ, σύζυγός του
ΑΘΗΝΑ, ἀδελφὴ τῆς, γεροντοκόρη
ΤΖΩΡΤΖΗΣ, ὑπηρετὴς τοῦ Ξεφτιλισμένου
ΚΑΡΟΥΛΗΣ, ἀρχαιοκάπηλος

Πρῶτοι διδᾶξαντες

Πέτρος Λαζαρίδης
Ἑλένη Κοτοπούλη
Σοφία Δημητρουλοπούλου
Εὐάγγελος Παντόπουλος
Χαράλ. Δημητρουλόπουλος

Ἡ σκηνὴ σύγχροτος ἐν Ἀθήναις.

Ὁ γραφεὶν τοῦ Ξεφτιλισμένου ἐν ἰσογαίῳ πατωματί. Ἀλλεῖος θύρα εἰς τὸ βάθος. Ἐτερεὶ δὴ δὴ δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ, φέρουσαι εἰς ἰδιαίτερα δωμάτια. Παρὰ τὸ πρῶτον παρακλίνιον καὶ δεξιὰ γραφεῖν μετ' ὧν τῶν χρεωδῶν, ἀριστερὰ σκευοθήκη μετὰ διαφόρων ἐνεχυρῶν. Καθίσματα διάφορα.

ΣΚΗΝΗ ΠΡΩΤΗ

ΞΕΦΤΙΛΙΣΜΕΝΟΣ καθήμενος παρὰ τῷ γραφεῖν του, ΤΖΩΡΤΖΗΣ εἰσερχόμενος καὶ κρατῶν ἐπιστολήν.

ΤΖΩΡΤΖ. Ἐνα γράμμα ἀπλήρωτο ἐφέραν.

ΞΕΦΤΙΛ. Μὰ δὲν σοὺ εἶπα χίλιαι φοραὶς, ὅτι γράμματα ἀπλήρωτα δὲν δέχομαι;

ΤΖΩΡΤΖ. Τοῦπα νὰ τὸ πληρώσω, μὰ δὲν ἤθελε· ἂν πάλιν δὲν τὸ θές τοῦ λόγου σου τὸ παίρνω γῶ.

ΞΕΦΤΙΛ. Ὅχι, νὰ μὴ τὸ πάρῃς σὺ, ἀλλὰ νὰ τὸ δώσῃς πίσω.

ΤΖΩΡΤΖ. Οὐ, οὐ, τώρα κι' ἄλλη μιὰ φορὰ. Αὐτὸς ποὺ τῷφερε ἔχῃ μιστὴ ὥρα πούφυγε.

ΞΕΦΤΙΛ. (Μετὰ θυμοῦ) Δὸς μοῦ το 'δῶ.

ΤΖΩΡΤΖ. (Ἐγχειρίζων τὴν ἐπιστολήν) Ὅριστε.

ΞΕΦΤΙΛ. (Ἀφοῦ ἀποσφραγίσῃ τὴν ἐπιστολήν καὶ ἰδῇ τὴν ὑπογραφήν.) Βλᾶκκα!

ΤΖΩΡΤΖ. Πάλι γῶ φταίω; Δὸς μοῦ το νὰ τὸ δώσω πίσω!

ΞΕΦΤΙΛ. Ἀίγα λόγια! (Ἀφοῦ ἀναγνώσῃ ἐπιτροχάδην κατ' ἰδίαν τὴν ἐπιστολήν.) Ἄ! μὰ αὐτὸ δὲν ὑποφέρεται· εἶναι παρὰ πολὺ! (Ἐγείρεται).

ΤΖΩΡΤΖ. (Ἰδίᾳ) Οὐ, οὐ, ἄσχημα μαντάτα! Καλὰ ποὺ δὲν τὸ κράτησα γῶ... θάμουνα τώρα φουρμισμένος!

ΞΕΦΤΙΛ. (τῷ Τζωρτζῇ) Ἀφῆσε τῆς μουρμούρας σου, σὺ, καὶ πῆγαινε νὰ βρῇς τὴν κυρά σου νὰ τῆς πῆς νὰ ἔλθῃ ἐδῶ.

ΤΖΩΡΤΖ. Ἄν δὲν τὴν εὕρω, τί νὰ τῆς πῶ;

ΞΕΦΤΙΛ. (Ἀφῆρημένος). Τότε πῆς τῆς νὰ μὴ... (Συνερχόμενος) Πάντα βλακείαις θὰ λές!... Ἐλα, γλήγορα, γκρεμῆσου!

ΤΖΩΡΤΖ. (Ἐξερχόμενος διὰ τῆς πρὸς ἀριστερὰ θύρας.) Ἄν ἦταν πληρωμένο δὲν θάκανε ἔτσι!

ΣΚΗΝΗ ΔΕΥΤΕΡΑ

ΞΕΦΤΙΛΙΣΜΕΝΟΣ, μόνος.

Εἶναι ὁ κακὸς μου δαίμων! Κύριος οἶδε τί θὰ εἶπε πάλιν εἰς τὸν ἄνθρωπον αὐτὸν

καὶ ἐθύμωσε. Ἄ! μὰ τὸ πρᾶγμα πρέπει νὰ λάβῃ πλέον ἓνα τέλος! Εἶναι ἡ γίλιοςτὴ ὑπόθεσις τὴν ὁποίαν μοῦ χαλᾷ! Τοῦ διαβόλου τὸ γεροντοκόριτσο! Γιὰ τῆς ἀμαρτίας μου εὐρέθη ἔμπρός μου! Τὶ νὰ κάμω μὲ αὐτὴν δὲν ἔξέρω! Ἔτσι μοῦ ἔρχεται νὰ...

ΣΚΗΝΗ ΤΡΙΤΗ

ΞΕΦΤΙΛΙΣΜΕΝΟΣ καὶ ΑΣΠΑΣΙΑ

ΑΣΠΑΣ. (εἰσερχομένη διὰ τῆς πρὸς ἀριστερὰ θύρας.) Μὲ ἐζήτησες;

ΞΕΦΤΙΛ. Ναι, σὲ ἐζήτησα διὰ νὰ μὲ ἰδῇς κατεστραμμένον, ἀφανισμένον καί...

ΑΣΠΑΣ. (Ἐντρομος) ὦ Θεέ μου! Μήπως πάλιν ἔχασες;

ΞΕΦΤΙΛ. Ἐγώ, ὄχι.

ΑΣΠΑΣ. Ἀλλά;

ΞΕΦΤΙΛ. Ἀλλά ἡ ἀδελφὴ σου, ἡ Ἀθηνᾶ, ἔχασε...

ΑΣΠΑΣ. Ἐννοῶ. Ἡ μετοχαὶς θὰ ἐξέπεσαν πάλι!

ΞΕΦΤΙΛ. Ἡ μετοχαὶς ἔμειναν ἐκεῖ ποῦ ἦσαν... Ἡ ἀδελφὴ σου μόνον ἐξέπεσε... Ἐκκυτίσθη... Ἐχασε τὰ μυαλά της, ἂν ὑποθεθῇ ὅτι εἶχε ποτέ!

ΑΣΠΑΣ. Οὐφ! καὶ μὲν καὶ σὺ πάντα ὁ ἴδιος εἶσαι!

ΞΕΦΤΙΛ. Ὁ ἴδιος! Μὲ κατέστρεψε, σοὺ λέγω, ὁ Μαμμώκουθος, ἡ Μαθουσάλαινα!

ΑΣΠΑΣ. Σῶπα, καλέ, μὴ σ' ἀκούσῃς ἔχομε πάλι φωνάξ.

ΞΕΦΤΙΛ. Μοῦ εἶναι ἀδιάφορον! Αὐτὴ τὴ φορὰ τέλειωσε! Πρέπει ἡ ὑπόθεσις νὰ λάβῃ ἓνα τέλος!

ΑΣΠΑΣ. (Μελιχίως) Μὰ, τί σοῦ ἔκαμε;

ΞΕΦΤΙΛ. Τί μοῦ ἔκαμε; (Ἐγχειρίζων αὐτὴν τὴν ἐπιστολήν.) Ὅριστε, διάβασε καὶ θὰ ἰδῇς.

ΑΣΠΑΣ. (Ἀναγινώσκει).

«Φίλτατε κύριε Ξεφτιλισμένε,

»Τὸ σχέδιόν σας ἦτο ἀτυχὲς ὅσον καὶ »προσβλητικὸν δι' ἐμέ. Ἄν ἡ οἰκία, ἣν ὑ»πεσχέθητε νὰ μοὶ ὑποδείξητε πρὸς ἀγο»ράν, εἶναι ἐν καὶ τὸ αὐτὸ μὲ τὸ προκα»ντακλυσμαῖον ἐκεῖνο γύναιον, ὅπερ εἶχε»τὴν καλωσύνην νὰ μοὶ ἐκφράσῃ χθὲς ἐν»τῇ οἰκίᾳ σας τὸν διακαῆ ἔρωτά του καὶ»τὴν αἰωνίαν εὐγνώμοσύνην του, ἐὰν τὸ»ν ἐνυμφεύσῃ, λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ

»σας γνωρίσω, ὅτι περὶ ἧς ὁ λόγος οἰκία»δὲν μοῦ κάμνει ὡς λίαν ἐτοιμόρροπος.

Ὁ φίλος σας

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΟΜΨΟΤΑΚΟΥΝΗΣ

Σχεδὸν δὲν ἠννόησα τίποτε.

ΞΕΦΤΙΛ. Δὲν ἠννόησες τίποτε;

ΑΣΠΑΣ. Ὅχι.

ΞΕΦΤΙΛ. Δὲν θέλεις νὰ ἐννόησῃς. Ἴδου περὶ τίνος πρόκειται: Εἶχα εἰπεῖ προχθὲς εἰς τὸν κύριον Κομψοτακούνην νὰ ἔλθῃ χθὲς διὰ τὸ σπῆτι ποῦ ἔζυρεις...

ΑΣΠΑΣ. Καὶ λοιπόν;

ΞΕΦΤΙΛ. Ἦλθε χθὲς ὁ ἄνθρωπος, ἀλλὰ δυστυχῶς ἔλειπα καὶ εὔρε μόνον τὴν ἀδελφὴν σου, τὴν προκομμένην, ἡ ὁποία κατὰ τὴν συνθήκην τῆς, θὰ τὸν ἐξέλαβε διὰ κανένα ὑποψήφιον μνηστῆρα καὶ. Κύριος οἶδε, τί ἐρωτοκουβέντες θὰ τοῦ ἔκαμε, ποῦ ἐνόμισεν ὁ δυστυχὴς, ὅτι τὸν προσεκάλεσα νὰ νυμφευθῇ τὴν προκάμνην του!

ΑΣΠΑΣ. Σῶπα, καὶ μὲν καὶ σὺ!

ΞΕΦΤΙΛ. Τί νὰ σιωπήσω, ποῦ μοῦ ἐχάλασε τὴν σπουδαιότερην δουλειᾶ! ποῦ νὰ πάρῃ ὁ διάβολος τὴν ὥρα καὶ τὴ στιγμή...

ΑΣΠΑΣ. Ποῦ μ' ἐπαίρνες, αἱ;

ΞΕΦΤΙΛ. Ὅχι, καθόλου!

ΑΣΠΑΣ. Ἀλλά;

ΞΕΦΤΙΛ. Ἀλλά... Ποῦ σὰς ἐπαίρνα! Γιὰτὶ κι' αὐτὴν σ' ῥάχι μου τὴν ἔχω!

ΑΣΠΑΣ. (Προσβληθεῖσα). Πολὺ καλὰ, κύριε!... Καὶ τί θές νὰ τὴν κάμωμε τώρα;

ΞΕΦΤΙΛ. Εφεορτώσου με καὶ σὺ! Νά-τα μας! Τί νὰ τὴν κάμωμε!

ΑΣΠΑΣ. (Ἐξερχομένη ὅθεν εἰσῆλθε). Φρόντισε νὰ τὴν ὑπανδρεύσῃς νὰ ἡσυχάσῃς!

ΣΚΗΝΗ ΤΕΤΑΡΤΗ

ΞΕΦΤΙΛΙΣΜΕΝΟΣ, μόνος κατόπιν ΤΖΩΡΤΖΗΣ

ΞΕΦΤΙΛ. Νὰ τὴν ὑπανδρεύσω! Εὐκόλον τὸ ἔχει πρᾶγμα! Τοῦ διαβόλου τῆς γυναῖκες! Ἐγὼ δὲν τολμῶ οὔτε λόγον νὰ κάμω, διότι κινδυνεύω νὰ θεωρηθῶ ὡς ἀρχαιοκάπηλος κι' αὐτὴ μοῦ λείπει...

(Ὁ Τζωρτζῆς φαίνεται ἀκρόατος παρὰ τὴν θύραν).

Μὰ τί διάβολο νὰ κάμω; Διὰ τὴν τύχην μου εὐρέθη αὐτὴ ἡ ἀρχαιότης κοντὰ μου! (Σκέπτεται). Νὰ τὴν ἐκλείδωνα σὲ

κάνενα ὑπόγειο νὰ μὴ τὴν ἐβλεπε κανεὶς... νὰ τὴν... Οὐφ! δὲν ἤξεύρω τί νὰ ἐπινοήσω! Καὶ τὰ τραβῶ ὅλα αὐτὰ διὰ τὴν κυρία Ἀθηνᾶ!... Ἀπορῶ πῶς διάβολο δὲν εὗρεθῇ κανέναν ἔφορο; ἀρχαιοτήτων νὰ μοῦ τὴν ζητήσῃ! Ἀπορῶ πῶς οἱ ἀρχαιοκάπηλοι δὲν σπεύδουν ἀθροοὶ νά... Ἀλλὰ τί κάθομαι καὶ ψάλλω, ἐνῶ πρέπει νὰ εὗρω τὸ μέσον νὰ τὴν ξεκάνω... νὰ τὴν ξεφορτωθῶ ἀπὸ ἴππου μου, διότι δὲν εἶναι προκοπὴ πλέον. Πρέπει, μὰ πῶς; Ἐδῶ εἶναι ἡ δυσκολία. Νὰ τὴν... (Παρατηρήσας τὸν Τζωρτζῆν). Τί κάνεις, σύ, ἐκεῖ;

ΤΖΩΡΤΖ. (Προβαίνων καὶ ἐγγεισιζων τῷ Ξεφυλισμένῳ θήκην τιῶν). Τὰ ριβόλθερα τοῦ κυρ λοχαγοῦ ἔφεραν.

ΞΕΦΤΙΑ. Δὸς μοῦ τα!

(Ὁ Τζωρτζῆς κινεῖται ὅπως ἐξέλθῃ).

ΞΕΦΤΙΑ. Γὰρ ἀκουσε ἔδω, θὰ ἔλθῃ κάποιος μετ' ὀλίγον. Πέ τοι νὰ μὲ περιμένῃ, θὰ ἐπιστρέψω ἀμέσως. (Δαυδάνων μετ' ἑαυτοῦ τὴν θήκην). Οἱ κ.κ. ἀξιωματικοὶ ἐνεχυράζουν τὰ ριβόλθερα τους... ἄρα ἡ Εὐρωπαϊκὴ εἰρήνη εἶνε ἐξησφαλισμένη! (Ἐξέρχεται διὰ τῆς θύρας τοῦ βάθους).

ΣΚΗΝΗ ΠΕΜΠΤΗ

ΤΖΩΡΤΖΗΣ, μόνος

Διάβολε! Διάβολε! Διάβολε! Ἀμ γι' αὐτὸ ἔμπαινοβαίνου χίλιοι δυὸ δῶ μέσα! Τώρα καταλαβαίνω τί τρέχει καὶ δὲν τρέχει... Ἀχρειοκάπηλος, εἶναι ὁ ἀφεντικός μου! Ἀμ λέω κ' ἐγὼ! Τόσοι καὶ τόσοι παράδες πῶς διάβολο βγαίνουνε... καὶ τελωνοφύλακες νὰ ἦταν, πάλιν τόσους δὲν θάχε! Κύριος οἶδε! πάλι πόσα θὰ ζητήσῃ γιὰ τὴν Ἀθηνᾶ, γιατί' ἔχουν νὰ ποῦν πῶς εἶναι καλὴ ἀντίκα... Ἀ! δὲν πρέπει νὰ τὴν ἀφήσωμ ἔτσι αὐτὴ τῇ δουλειᾷ, πρέπει καὶ νὰ βγάλωμ κ' ἐμεῖς... Ἔτσι κ' ἔτσι τώρα, καθὼς κατήντησεν ὁ κόσμος, ποῖος ἴλιγο, ποῖος πολὺ, ὅλοι ἀχρειοκάπηλοι εἶναι... Δὲν πειράζει ἂν γίνω κ' ἐγὼ! Τί θὰ εἶπῃ! Ἐδῶ κἂν καὶ κἂν εἶναι μπερδεμένοι σ' αὐταῖς τῆς παληοδουλειᾶς, κ' ἐγὼ ἕνα δουλικό, ἕνας ἀνθρωπος παρὰ κλάσμα δηλαδὴ, ἂν πασαλειφτῶ ἴλιγο, δὲν χαλάει ὁ κόσμος. Καὶ νὰ ἰδῆς ποῦ θὰ τσιμπήσω κάμποσα, μ' αὐτὴ τὴν στενοχώρια ποῦχει τ' ἀφεντικό... Ἀκούς, ἀδερφέ, νὰ θέλῃ νὰ τὴν κλειδώσῃ ἔς τὸ ὑπόγειο καὶ νὰ μὴ φροντίζῃ νὰ τὴν πουλήσῃ! Θὰ φοβᾶται, φαίνεται. Ἐγὼ ὅμως θὰ τὸν βοηθήσω αὐτὴ τὴν φορὰ, γιατί, νὰ σοῦ πῶ τὴν ἀλήθεια, ὅξω ἀπ' ὅσα θὰ τσιμπήσω, τὸν λυπᾶμαι τὸν κακόμοιρο νὰ βασανίζεται ἔτσι! Ὑστερα δὲν εἶναι καὶ καμμιά μεγάλη δουλειὰ γιὰ μένα... μὴ καὶ δυὸ ἔς τὸν κυρ Καρούλη, τὸν γείτονα, κ' αὐτὸς θὰ καταφέρνῃ... εἶναι τρομερός ἔς τὴν ἀχρειοκαπηλεία! Προχθές ἀκόμα 'πούλησε σ' ἕναν Ἑγγλέζο τὸ τουρνουὶ τῆς Κλυταιπλύστρας! Ἐμπρὸς λοιπόν! Οὔτε λεπτό μὴ χάνουμε! Καὶ τὰ λεπτὰ εἶναι χρήματα, καθὼς λέν' οἱ Ἑγγλέ-

ζοι! (Τρέχει ὅπως ἐξέλθῃ ἀλλ' ἐπιστρέφει.) Ἐδῶ ἔμπορε κανεὶς νὰ πῇ 'κεῖνο ποῦλεγε προχθές τ' ἀφεντικό μου; Σ' τὴν Ἀθηνᾶ καὶ χέρια κούνει! (Τρέχει ὅπως ἐξέλθῃ.)

ΣΚΗΝΗ ΕΚΤΗ

ΤΖΩΡΤΖΗΣ καὶ ΑΣΠΑΣΙΑ

ΑΣΠΑΣ. (Ἦτις ἤκουσε τὰς τελευταίας τοῦ Τζωρτζῆ λέξεις.) Αἱ, αἱ, ἐσύ, ποῦ τρέχεις ἔτσι; Τί ἐμουρμουρίζεις ἐκεῖ;

ΤΖΩΡΤΖ. Ἐγὼ, κυρία μου, τίποτα!... Συλλογιόμουν μὴ παροιμία ποῦχα ἀκούσει καί....

ΑΣΠΑΣ. Ἀφῆσε τῆς ἀνοησίαις σου καὶ πέ μου τί ἔλεγε διὰ τὴν Ἀθηνᾶ;

ΤΖΩΡΤΖ. (Ἰδίᾳ) Θᾶναι κ' αὐτὴ ἀνακατεμένη ἔς τὴν πούλησι, φαίνεται! (Μεγαλοφώνως) Ἐννοια σου, κυρία μου, μὴ φοβᾶσαι καὶ γὼ δὲν λέω τίποτα.

ΑΣΠΑΣ. Ἀπ' ἐναντίας, νὰ πῆς θέλω.

ΤΖΩΡΤΖ. Μὰ, κυρία μου... ἔχεις... τέτοια πράγματα...

ΑΣΠΑΣ. Ἐγὼ τὰ ξεῖρω ὅλα... μὴ φοβᾶσαι...

ΤΖΩΡΤΖ. Ἀ! μπᾶ! Ἐγὼ νὰ φοβηθῶ! Ὁ ἀφέντης σάμπως νὰ φοβᾶται ἴλιγο... Μὰ ἔννοια σου, κ' ἐγὼ εἶμαι ἐδῶ!...

ΑΣΠΑΣ. (Ἰδίᾳ) Ἐδῶ χωρὶς ἄλλο καὶ τρέχει. (Υψηλοφώνως) Δὲν σ' ἔννοῶ καθόλου.

ΤΖΩΡΤΖ. Νὰ! ἀποφάσις ποῦ λές, κυρία, νὰ τὴν ξεκάνῃ, καὶ νὰ σοῦ πῶ, εἶναι τὸ καλλίτερο ποῦ ἔμπορε νὰ γίνῃ, γιατί... ἈΣΠΑΣ. (Ἐντρομος) Νὰ τὴν ξεκάνῃ; Ποιὰ;

ΤΖΩΡΤΖ. Αἱ! τώρα δὲν ἔχεις τοῦ λόγου σου!...

ΑΣΠΑΣ. (Πεφοβισμένη) Ὁχι! ΤΖΩΡΤΖ. Τὴν αὐτὴν ντέ... τὴν...

ΑΣΠΑΣ. (Ἀδμοροῦσα) Μὰ ἐπὶ τέλους! ΤΖΩΡΤΖ. Καλὴ τὴν... τὴν ἀντίκα!...

ΑΣΠΑΣ. Ποιὰ ἀντίκα; Δὲν σὲ καταλαμβάνω.

ΤΖΩΡΤΖ. (Ἰδίᾳ) Θᾶχουν πολλὰς, φαίνεται. (Μυστηριωδῶς πρὸς τὴν Ἀσπασίαν). Τὴν Ἀθηνᾶ!

ΑΣΠΑΣ. (Ἐντρομος) Τὴν Ἀθηνᾶ; Τί λέγεις, ζῶν;

ΤΖΩΡ. Μὰ τὸ Θεὸ, κυρία μου, δὲν σὲ γελάω... Ἀν τὸ κάνης πάλι τοῦ λόγου σου ἔτσι, γὰρ νὰ μὴ τὸ μαρτυρήσω, ἔννοια σου κ' ἀπὸ μένα δὲν βγίνει οὔτε τσιμουδιά, ἐγὼ μάλιστα θὰ κάνω τὸ μέρος μου κατὰ πῶς πρέπει.

(Ἡ Ἀσπασία μένει σὺντρος.) Ἀμ; δὲν ὑποφέρεται, λείει, πειᾶ! Πάει νὰ τὸν καταστρέψῃ, κ' ἔτσι... Μάλιστα πρῶτα σκέφθηκε νὰ τὴν κλείσῃ ἔς τὸ ὑπόγειο...

ΑΣΠΑΣ. (Ἰδίᾳ) ὦ! τὸ τέρας! ΤΖΩΡ. Μὰ ὕστερα, ἀπεφάσις νὰ τὴν ξεκάνῃ, κ' αὐτὸ εἶναι τὸ καλλίτερο, γιατί...

ΑΣΠΑΣ. Πῶς! ΤΖΩΡ. Ἀμ! βάσανο εἶναι νὰ τὴν ἔχει κανεὶς σπῆττί του!

ΑΣΠΑΣ. Σιῶπα, ἄθλιε!

ΤΖΩΡΤΖ. Βλέπω, κυρία μου, πῶς ἔχεις ὑποψίας ἔς ἐμένα... δὲν μὲ ξέρετε καλά... Ἐγὼ δὲν θὰ πῶ τίποτα, μάλιστα θὰ τὸν βοηθήσω τὸν ἀφέντη νὰ τὴν ξεκάνῃ, χωρὶς νὰ πάρῃ κανέναν μυροδιά!

ΑΣΠΑΣ. (Στενάζουσα) Ἀχ! Θεέ μου!

ΤΖΩΡΤΖ. Ἀφῆσε σ' ἐμένα, κυρία, τὴν ὑπόθεσις κ' ἔννοια σου... Ἐγὼ εἶμαι ἐπιτήδειος σὲ τέτοια πράγματα, δὲν εἶναι δὲ καὶ μεγάλη δουλειὰ, τὸ βράδυ μὲ τὸ σκοτάδι, μὴ κ' ἔξω!

ΑΣΠΑΣ. (Ἐκτὸς ἑαυτοῦ) Ἐτρελλάθης;

ΤΖΩΡΤΖ. (Ἰδίᾳ) Ὁ λόγος εἶναι νὰ μὴν ὠφεληθῶ κ' ἐγὼ τίποτα! (Υψηλοφώνως) Ὁχι, κυρία μου, δὲν ἐτρελλάθηκα! τᾶχω μάλιστα πολὺ σωστά, καὶ σὺν τίμιος δουλος ποῦ εἶμαι, θέλω νὰ βοηθήσω σὲ ὅλα τὸν ἀφέντη μου... Κι' ἂν μᾶς πιάσανε, μᾶς πιάσανε!... ὦ! διάβολε! γὰρ μὴ παληοαντίκα νὰ ὑποφέρῃ ἔτσι! Νάτα!

ΑΣΠΑΣ. Λίγα τὰ λόγια σου, παρακαλῶ!

ΤΖΩΡΤΖ. Ἀ! τώρα μάλιστα! Πές μου πῶς θές νὰ σιωπήσω κ' ἐγὼ ξέρω.

ΑΣΠΑΣ. Νὰ ξεκουμπισθῇς ἀπὸ δ'ὼ γλήγορα!

ΤΖΩΡΤΖ. (Ἰδίᾳ) Τῆς κακοφάνῃ, φαίνεται, πῶς ξέρω ὅλα τὰ πάντα!

ΑΣΠΑΣ. Τί μουρμουρίζεις ἐκεῖ; Μὴ τυχὸν μᾶς θύμωσες;

ΤΖΩΡΤΖ. Ἐγὼ; τίποτα, φύγω. (Ἰδίᾳ) Τρέχω νὰ εἰδοποιήσω τὸν κυρ Καρούλη.

(Ἐξέρχεται διὰ τοῦ βάθους.)

ΣΚΗΝΗ ΕΒΔΟΜΗ

ΑΣΠΑΣΙΑ μόνη.

Ἀνήκουστον! Πρωτάκουστον! Νὰ τεκταινέται δολοφονία κόρης ἐν μέσῃ ἡμέρᾳ! ὦ! οἱ ἄνδρες! οἱ ἄνδρες! Καὶ τί δὲν εἶναι ἱκανοὶ νὰ μετέλθουν!... Δολοφόνος!... ὦ! Θεέ μου! Θεέ μου!... Ἀ! ὄχι! Θὰ τὸν ἐμποδίσω! Θὰ ματαιώσω ὅλα τὰ σχέδιά του καὶ, ἐν ἀνάγκῃ, θὰ τὸν καταγγείλω. Ναι, ναι! Θὰ τὸν καταγγείλω!... ὦ! τίς νὰ μοὶ ἔλεγεν ὅτι ὁ σύζυγός μου θά... Ἀ! φρίττω καὶ νὰ τὸ συλλογίζομαι! Κακοῦργος! Δολοφόνος! ὦ! (Πίπτει ἐπὶ τοῖς καθίσματι.)

ΣΚΗΝΗ ΟΓΔΩΗ

ΑΣΠΑΣΙΑ καὶ ΞΕΦΤΙΛΙΣΜΕΝΟΣ

ΞΕΦΤΙΑ. (Εἰσερχόμενος διὰ τῆς θύρας τοῦ βάθους καὶ κρατῶν διὰ μὲν τῆς μιᾶς χειρὸς ἕν περιστροφον, διὰ δὲ τῆς ἐτέρας τὴν θήκην, χωρὶς νὰ ἰδῇ τὴν σύζυγόν του.) Διὰ τριάντα δραχμὰς δὲν εἶναι ἄσχημα.

ΑΣΠΑΣ. (Ἐγειρομένη ἀποτόμως) Φθάνει! Φθάνει, κακοῦργε!

ΞΕΦΤΙΑ. (Ἐντρομος) Αἱ!;

ΑΣΠΑΣ. Τὰ ἔμαθα!

ΞΕΦΤΙΑ. Ποιὰ;

ΑΣΠΑΣ. Τὰ ἔμαθα, σοῦ λέγω, ὅλα, ἄνανδρε!

ΞΕΦΤΙΑ. Μὰ τί διάβολο σ' ἐπίασε;

ΑΣΠΑΣ. Ἰδέτε τὴν λυμὴν! Δὲν ἤξεύρει τίποτε!

ΞΕΦΤΙΑ. Πῶς δὲν ξέρω! Ξέρω καὶ πα-



Ο ΛΟΡΔΟΣ ΓΡΑΜΒΙΛΛ

(Ὁ ἀποθανὼν ἀρχηγὸς τοῦ φιλελευθέρου κόμματος ἐν Ἀγγλίᾳ)



ΟΘΩΝ ΣΩΝΙΕΡΟΣ

Ὁ ἀποθανὼν ἀρχίατρος τοῦ Βασιλικοῦ Ναυτικοῦ



ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΑ — ΤΑ ΔΥΟ ΔΑΚΡΥΑ (ΙΔΕ ΣΕΛΙΔΑ 325)

ραξέρω ! 'Ξέρω πῶς εἶσαι τρελλή !

ΑΣΠΑΣ. Ναί, εἶμαι τρελλή, ἀλλὰ γνωρίζω τοὺς σκοπούς σου, γνωρίζω, τί σκοπεύεις νὰ πράξης καὶ δὲν θὰ σὲ ἀφήσω νὰ κάμης οὔτε βῆμα. Οὔτε βῆμα, ἡκουσες ;

ΞΕΦΤΙΑ. ὦ δυστυχία ! Ἄλλη θεοπάλαβη 'ξεφύτρωσε !

ΑΣΠΑΣ. Θεοπάλαβη ! Τρελλή !... Λέγε, κακοῦργε ! Ἄλλ' ἐγὼ, ὄχι !... Δὲν θὰ λάβω καθόλου ὑπ' ὄψιν ὅτι εἶσαι σύζυγός μου.

ΞΕΦΤΙΑ. (Ζητῶν τὸν Τζωρτζήν.) 'Εκεῖνο πάλιν τὸ κούτσουρο τί ἔγινε ;

ΑΣΠΑΣ. Καὶ μὲ κούτσουρο, αἱ ; Δὲν σὲ φθάνει τὸ ρεβόλβερ ; Ἄ ! οὔτε σκυλὶ νὰ ἦτο ! (Πλησιάζουσα πρὸς τὸν σύζυγόν της) Μπόγια !...

ΞΕΦΤΙΑ. Δυστυχία μου ! Δὲν μὲ ἐφθάνεν ἡ μιὰ, ἔχομε κι' ἄλλη τώρα !

ΑΣΠΑΣ. Τί κ' ἐμένα ; Ἄ ! μ' αὐτὸ εἶναι παρὰ πολὺ !

ΞΕΦΤΙΑ. Κυρία !...

ΑΣΠΑΣ. (Ἀπομακρυνομένη.) Μή ! μή ! Θὰ φωνάξω !

ΞΕΦΤΙΑ. Γυναίκα !...

ΑΣΠΑΣ. (Ὡς ἄνω.) Θὰ φωνάξω, σοῦ λέω !

ΞΕΦΤΙΑ. Μπα ! ποῦ νὰ σκάσης ἐπὶ τέλους ! Γυναίκα, ἔλα 'ς τὸν νοῦν σου !

ΑΣΠΑΣ. Ὅχι ! Δὲν ἔρχομαι.

ΞΕΦΤΙΑ. (Καλῶν) Τζωρτζή ! Τζωρτζή !

ΑΣΠΑΣ. (Περιφρονητικῶς) Δειλέ ! Ἀνανδρε ! Δύω κατὰ μιὰς !

ΞΕΦΤΙΑ. Γυναίκα, μοῦ παραφορτώθης !

ΑΣΠΑΣ. Τώρα βλέπεις ! (Ἐξεργασμένη διὰ τῆς πρὸς ἀριστερὰ θύρας.) Θὰ λάβω ὅλα τὰ κατὰλληλα μέτρα !

ΞΕΦΤΙΑ. Πήγαινε 'ς τὸ διάβολο !

ΣΚΗΝΗ ΕΝΝΑΤΗ

ΞΕΦΤΙΑΙΣΜΕΝΟΣ ὁ μόνος· κατόπιν ΤΖΩΡΤΖΗΣ καὶ ΚΑΡΟΥΛΗΣ

ΞΕΦΤΙΑ. Κατὰρα ! Αὐξάνονται καὶ πληθύνονται οἱ τρελλοὶ 'ς τὸ σπῆτι μου ! Πλούσια τὰ ἔλέη σου ! Φοβοῦμαι μήπως πάθω κ' ἐγὼ, κ' ὕστερα ἀλλοίμονον ! Θεὸς φυλάξοι !

(Βαίνει καὶ κάθεται παρὰ τῷ γραφείῳ του. Εὐθὺς ἀμέσως φαίνονται εἰς τὴν θύραν ὁ Τζωρτζῆς καὶ ὁ Καρούλης εἰς δὴν ὁ πρῶτος δεικνύει διὰ τοῦ δακτύλου τὸν Ξεφτισμένον.)

ΤΖΩΡΤΖ. (Τῷ Καρούλῳ) Νάτος ! Πηγαίνετε καὶ σὰς περιμένω ἔξω. (Ἀναχωρεῖ).

ΚΑΡΟΥΛ. (Προχωρῶν καὶ χαιρετῶν) Φίλτατε κύριε Ξεφτισμένε...

ΞΕΦΤΙΑ. ὦ ! Τὸν κύριον Καρούλην...

ΚΑΡΟΥΛ. Μήπως σὰς ἐνοχλῶ ;

ΞΕΦΤΙΑ. Ἄ ! μπᾶ, ὄχι. (Ἰδία.) Ἦρε κι' αὐτὸς τὴν ὥρα νάρθη. (Υψηλῶς) Καθῆστε. (Δεικνύει αὐτῷ καθίσμα.)

ΚΑΡΟΥΛ. Εὐχαριστῶ. (Κάθεται) Ἄν ἔχετε ἐργασίαν, περὶ ἄλλοτε, ἂν καὶ ἡ ὑπόθεσις διὰ τὴν ὁποίαν ἔρχομαι εἶναι ἐπείγουσα.

ΞΕΦΤΙΑ. Εἶμαι ὅπως εἰς τὴν διάθεσίν σας.

ΚΑΡΟΥΛ. Εὐχαριστῶ. Ἡ ὑπόθεσις περὶ ἧς πρόκειται εἶναι σοβαρά.

ΞΕΦΤΙΑ. Σὰς ἀκούω.

ΚΑΡΟΥΛ. Ὅσακις, φίλε μου, μοὶ ἐδόθη περιστάσις, ἔσπευσα πάντοτε νὰ φανῶ χρήσιμος πρὸς ὅσους γνωρίζω καὶ δὲν γνωρίζω.

ΞΕΦΤΙΑ. Ἡ καλωσύνη σας ! (Ἰδία) Ρῦσον ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ !

ΚΑΡΟΥΛ. Ἦλθεν ἤδη καὶ ἡ σειρά σας.

ΞΕΦΤΙΑ. (Ἐκπληκτος.) Ἡ σειρά μου ;

ΚΑΡΟΥΛ. Μάλιστα. Ἐμαθα τὴν στενοχωρίαν σας ἡ ὁποία...

ΞΕΦΤΙΑ. (Ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον ἐκπληττόμενος.) Τὴν στενοχωρίαν μου ; Δὲν σὰς ἐννοῶ.

ΚΑΡΟΥΛ. Θὰ μὲ ἐννοήσητε. (Ἰδία) Καλὸν εἶναι νὰ ἔλθω ἀμέσως εἰς τὸ προκείμενον. (Μυστηριωδῶς πρὸς τὸν Ξεφτισμένον.) Διὰ τὴν Ἀθηνᾶ πρόκειται.

ΞΕΦΤΙΑ. Ἄ !

ΚΑΡΟΥΛ. Ἐκπλήττεσθε ;

ΞΕΦΤΙΑ. Μά...

ΚΑΡΟΥΛ. Μείνατε ἥσυχος. Θὰ πείσῃ σὲ χερία καθὼς πρέπει.

ΞΕΦΤΙΑ. Ἀστειεύεσθε ;

ΚΑΡΟΥΛ. Καθόλου, φίλε μου, καθόλου.

ΞΕΦΤΙΑ. Ἄ ! μὰ δὲν ζῆτῶ καλλίτερον.

ΚΑΡΟΥΛ. Λαμπρά.

ΞΕΦΤΙΑ. (Μεθιδῶν) Καὶ ποῖος εἶναι ἐκείνος ὁ ὁποῖος ἔχει τὸ θάρρος νά...

ΚΑΡΟΥΛ. Δὲν μαντεύετ' ;

ΞΕΦΤΙΑ. Νὰ μαντεύσω ; Ἀδύνατον ! (Ἰδία) Κανένας φαρμακωμένος γιὰ πανδρεῖα θὰ εἶναι χωρὶς ἄλλο !

ΚΑΡΟΥΛ. Τότε θὰ μοὶ ἐπιτρέψῃτε νὰ σὰς τὸν παρουσιάσω.

ΞΕΦΤΙΑ. Εὐχαρίστως, ὁποῖαν θέλετε.

ΚΑΡΟΥΛ. Ἀμέσως τώρα. (Ἐγερόμενος.) Ἐγὼ ὁ ἴδιος, ἂν δὲν μ' εὐρίσκετε ἀκατάλληλον.

ΞΕΦΤΙΑ. Ἀκατάλληλον ; Καλὲ τί λέτε ! Ἡ Θεὶα πρόνοια σὰς στέλλει.

ΚΑΡΟΥΛ. (Ἰδία) Μᾶλλον ὁ Τζωρτζῆς !

ΞΕΦΤΙΑ. (Ἰδία) Ὁ κακομοῖρης, δὲν θὰ ἔχη, φαίνεται, ιδέαν τοῦ πράγματος !

ΚΑΡΟΥΛ. Ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν ἐχεμύθειαν μείνατε ἥσυχος.

ΞΕΦΤΙΑ. (Ἀπορῶν) Τὴν ἐχεμύθειαν ;

ΚΑΡΟΥΛ. Βέβαια.

ΞΕΦΤΙΑ. Ἄ ! ἐμένα δὲν μὲ πειράζει καθόλου. (Ἰδία) Ἀλλόκοτος ιδέα αὐτὴ πάλι ! Μὰ νὰ σοῦ πῶ, ἔχει καὶ δίκαιον !

ΚΑΡΟΥΛ. Δὲν σὰς πειράζει ; (Ἰδία) Θὰ θέλῃ, φαίνεται, νὰ μὲ ἀρμύξῃ γιὰ καλὰ !

ΞΕΦΤΙΑ. Βεβαίως ὄχι. Ἄν πάλιν, σεῖς, θέλετε νὰ κρατήσῃτε τὸ πρᾶγμα μυστικόν, τὸ κρατῶ κ' ἐγὼ.

ΚΑΡΟΥΛ. Μὰ βέβαια, ἔτσι πρέπει νὰ γίνῃ.

ΞΕΦΤΙΑ. Σύμφωνος.

ΚΑΡΟΥΛ. Καὶ δὲν μοῦ λέτε, σὰς παρακαλῶ, εἶναι ἀβλαβής ;

ΞΕΦΤΙΑ. (Ἰδία.) Τί εἶδους ἐρώτησις εἶναι αὐτὴ πάλι ; (Υψηλῶς.) Ὡς πρὸς αὐτό,

σὰς ἐγγυῶμαι... ὁ χρόνος δὲν ἐπέδρασε καθόλου ἐπ' αὐτῆς.

ΚΑΡΟΥΛ. Περὶφημα ! Καὶ πῶς διεσώθη ;

ΞΕΦΤΙΑ. Ἡ καλὴ διατήρησις, φίλε μου.

ΚΑΡΟΥΛ. Περὶεργον ! Ὅσας ἔχω ἰδεῖ μέχρι τοῦδε, σχεδὸν ὅλοι ἦσαν ἡκρωτηριασμένοι.

ΞΕΦΤΙΑ. (Ἐκπληκτος) Ἡκρωτηριασμένοι ;

ΚΑΡΟΥΛ. Μάλιστα, εἰς τὴν μίαν ἔλειπε τὸ ἓνα, εἰς τὴν ἄλλην ἔλειπε τὸ ἄλλο....

ΞΕΦΤΙΑ. Καλὲ τί λέτε !

ΚΑΡΟΥΛ. Σὰς βεβαιῶ. Ἐν τούτοις, εὐρέθησαν καὶ ἑγγλέζοι καὶ τῆς 'πῆραν.

ΞΕΦΤΙΑ. Ἄς εἶν' καλὰ οἱ ἄνθρωποι ! Ψυχικὸ ἔκαμαν.

ΚΑΡΟΥΛ. Καιρὸς νομίζω νὰ ἔλθωμεν καὶ εἰς τὸ λεπτότερον ζήτημα.

ΞΕΦΤΙΑ. Τὸ ποῖον ;

ΚΑΡΟΥΛ. Διάβολε ! Τὴν τιμὴν.

ΞΕΦΤΙΑ. Ἄ ! Ἄ ! φίλε μου, θὰ μοῦ ἐπιτρέψῃτε νὰ σὰς παρατηρήσω, ὅτι ἡ τιμιότης εἶναι τὸ μόνον χαρακτηριστικὸν τῆς οἰκογενείας μου.

ΚΑΡΟΥΛ. Δὲν ἀμφιβάλλω.

ΞΕΦΤΙΑ. Ἐν τούτοις, ἡ ἐρώτησίς σας..

ΚΑΡΟΥΛ. Ἡ ἐρώτησίς μου παρεξηγήθη ὅπως διόλου... Λέγων τιμὴν, ἠνόουν τὴν ὕλικήν τοιζύτην... τούτέστι τὴν... τὴν...

ΞΕΦΤΙΑ. Ἄ ! Ἄ ! Τὴν... τὴν προῖκα, θέλετε νὰ εἰπῇτε.

ΚΑΡΟΥΛ. Ὅπως θέλετε ὀνομάσατέ την, μοῦ εἶναι ἀδιάφορον.

ΞΕΦΤΙΑ. Τί νὰ σὰς πῶ, φίλε μου, μεγάλα πράγματα δὲν ἔχει.

ΚΑΡΟΥΛ. (Ἰδία) Τόσῳ τὸ καλλίτερον ! (Γεγωνία) Καὶ ὥς πόσα 'πάνω κάτω ;

ΞΕΦΤΙΑ. (Κατ' ἰδίαν) Κανένας παραδόπιστος θὰ εἶναι, ἀφεύκτως ! Ἀμ ! βέβαια, νὰ θέλῃ νὰ πάρῃ μιὰ... (Γεγωνία) Ἐως εἰκοσι χιλιάδες φράγκα.

ΚΑΡΟΥΛ. Οὔτε πολλὰ, οὔτε λίγα. Καὶ δὲν μοῦ λέτε, τὴν ἔχετε πρὸ πολλοῦ καιροῦ ;

ΞΕΦΤΙΑ. Ἀπὸ τὸν καιρὸν τοῦ γάμου μου.

ΚΑΡΟΥΛ. Ἀπὸ τὸν καιρὸν τοῦ γάμου σας ;

ΞΕΦΤΙΑ. Μάλιστα.

ΚΑΡΟΥΛ. Καὶ πῶς δὲν τὴν ἐδώσατε ἔκτοτε ;

ΞΕΦΤΙΑ. Δὲν εὐρέθη τὸ κατάλληλον πρόσωπον ἢ μᾶλλον δὲν ἐπαρουσιάσθη, καθότι, βλέπετε, ὀλίγοι εἶναι οἱ ἔχοντες κλίσιν πρὸς τὰς ἀρχαιότητας, οὕτως εἰπεῖν, καὶ μὴ πρὸς κακοφανισμόν σας...

ΚΑΡΟΥΛ. Ἄ ! μπᾶ ! Τούναντιον, φίλε μου. Αὐτὸ μὲ τιμᾷ, καθότι δι' αὐτῶν γνωρίζεις τις περισσώτερον, ὥς λέγουσι, τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον.

ΞΕΦΤΙΑ. Περὶ ὁρέξεως οὐδεὶς λόγος.

ΚΑΡΟΥΛ. Ἄ ! βέβαια... Καὶ πότε, σὰς παρακαλῶ, ἤμπορῶ νὰ τὴν ἴδω ; Τὴν ἔχετε πρόχειρον ;

ΞΕΦΤΙΑ. Ὅποτε θέλετε... Καὶ σήμερον, ἂν εὐκαιρεῖτε.

ΚΑΡΟΥΛ. Αἶ, τώρα ποῦ εἶμαι ἐδῶ.

ΞΕΦΤΙΑ. Εὐχαρίστως. Περιμένετε ὅλι-

γον. (Ἐξέρχεται διὰ τῆς πρὸς τὰ δεξιὰ θύρας).

ΣΚΗΝΗ ΔΕΚΑΤΗ

ΚΑΡΟΥΛΗΣ μόνος, ἐξετάζων τὰ περιστροφὰ τὰ ὅποια ἀφῆκεν ἐπὶ τοῦ γραφείου του ὁ Ξεφτιλισμένος.

Ἡ δουλειὰ, μοῦ φαίνεται, ὀλίγον μπερδεμένη. Νὰ ἐνδώσῃ τόσον εὐκόλως καὶ εἰς τόσον μικρὰν τιμὴν, δὲν εἶναι καλὴ δουλειά. Ἐνα ἀγαλμα, καλόν, τῆς Ἀθηνᾶς κοστίζει πολλὰ, καὶ αὐτὸς μόλις εἰκοσι χιλιάδας δραχμὰς ἐξήτησε... Τὶ νὰ υποθέσω κ' ἐγὼ δὲν ξέρω. (Ἡ Ἀσπασία φαίνεται εἰς τὴν θύραν τιῦ βάθους). Ὅπως ὁμως καὶ ἂν ἔγῃ τὸ πρᾶγμα, αὐτὸς θέλει νὰ τὴν ξεκάνῃ κ' ἐγὼ θὰ τὸν βοηθήσω.

ΣΚΗΝΗ ΕΝΔΕΚΑΤΗ

ΚΑΡΟΥΛΗΣ καὶ ΑΣΠΑΣΙΑ

ΑΣΠ. (Φορεῖ πῖλον. Προχωροῦσα μαριώδης). Ὅχι, δὲν θὰ τὴν ξεκάνετε, κύριοι! Ἐχετε, σεῖς, ρεβόλβερ μὰ ἔχω κ' ἐγώ! (Ἐξάγει περιστροφον.)

ΚΑΡΟΥΛ. (Ἐκπληκτος) Κυρία!

ΑΣΠ. Ἀνεκαλύφθητε, ἄθλιοι! Ἡ Ἀστυνομία ὅσον οὐπὼ θὰ εἶναι ἐδῶ.

ΚΑΡΟΥΛ. Πρὸς Θεοῦ, Κυρία!...

ΑΣΠ. Εἶναι αἱμά μου, ἀκοῦτε, αἱμά μου, καὶ δὲν θὰ ἐπιτρέψω ποτὲ καὶ δι' οἶον-δήποτε λόγον...

ΚΑΡΟΥΛ. (Ἰδίᾳ) Προϊκὰ τῆς θὰ εἶναι φαίνεται. (Ἰψηλοφ.) Ὁ σύζυγός σας, κυρία μου...

ΑΣΠ. Ὁ Σύζυγός μου, ναί, ὁ ἄθλιος. Ἀλλὰ, σεῖς κύριε, τί συμφέρον ἔχετε;

ΚΑΡΟΥΛ. Ἐγώ;

ΑΣΠ. Ναί, σεῖς.

ΚΑΡΟΥΛ. Χρηματικόν, κυρία μου... Αὐτὸ εἶναι τὸ ἐπαγγελμά μου.

ΑΣΠΑΣ. (Ἐκπληκτος) Τὸ ἐπαγγελμά σας; Ὡραῖον ἐπαγγελμα ἔχετε! Ἀλλ' αὐτὴ θὰ εἶναι ἡ τελευταία ἀποπειρά σας, μάθετέ το... Ἐντὸς ὀλίγου ἡ δικαιοσύνη.

ΚΑΡΟΥΛ. Μὰ δὲν συλλογίζεσθε τὸν σύζυγόν σας;

ΑΣΠΑΣ. Καθόλου! Δὲν θέλω σύζυγον δολοφόνον!

ΚΑΡΟΥΛ. Δολοφόνον!;

ΑΣΠ. Ναί, μάλιστα! ἢ μήπως κάμνετε πῶς δὲν ἤξεύρετε τίποτε;

ΚΑΡΟΥΛ. Ἐγὼ πράγματι δὲν ἤξεύρω τίποτε καὶ ἐπιτρέψατέ μου νά...

ΑΣΠΑΣ. Κάτω τὸ προσωπεῖον, κύριε συνένοχε!...

ΚΑΡΟΥΛ. Συνένοχος ἐγώ;

ΑΣΠΑΣ. Ναί, σεῖς. Καὶ ἀποδείξεις εἶναι τὸ ρεβόλβερ ποῦ κρατεῖτε...

ΚΑΡΟΥΛ. (Καθ' ἑαυτὸν.) Χωρὶς ἄλλο τρελλὴ εἶναι! (Γεγωννία) Κυρία μου, δὲν σὰς ἔννοῶ.

ΑΣΠΑΣ. Δὲν μὲ ἔννοεῖτε, αἱ;

ΚΑΡΟΥΛ. Ὅχι! Καὶ ἀποδείξεις εἶναι ὅτι φεύγω. (Κινεῖται ὡς ἀναχωρήσῃ).

ΑΣΠΑΣ. (Παραμβαίνουσα μεταξὺ τοῦ Καρούλη καὶ τῆς θύρας τοῦ βάθους.) Πῶ-! Οὔτε βῆμα δὲν θὰ κάμετε! (Τὸν κρατεῖ

ἀπὸ τῆς χειρός. Ταυτοχρόνως ἐκ τῆς πρὸς τὰ δεξιὰ θύρας εἰσέρχονται ὁ Ξεφτιλισμένος μετὰ τῆς Ἀθηνᾶς.)

ΣΚΗΝΗ ΔΩΔΕΚΑΤΗ

ΑΘΗΝΑ, ΞΕΦΤΙΛΙΣΜΕΝΟΣ καὶ οἱ προλαβόντες.

ΑΘΗΝΑ (Βλέπουσα ὅτι ἡ Ἀσπασία κρατεῖ τὸν Καρούλην). Ἀ! Ἀ! δὲν τὰ θέλω γὰρ αὐτὰ! Γάμοι διὰ τῆς βίας δὲν μ' ἀρέσουν... Ἄν θῆλῃ μὲ το καλὸ, καλὰ, ἄλλοιως...

ΞΕΦΤΙΛ. Καλὲ τί συμβαίνει ἐδῶ;

ΚΑΡΟΥΛ. Βρὲ ἀδερφέ, ἡ γυναῖκά σου δὲν εἶναι 'ς τὰ καλὰ τῆς.

ΑΘΗΝΑ (Τῇ Ἀσπασίᾳ). Ἀφῆσε τὸν κύριον. Ἀσπασία. Δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ τὸν βιάζῃς. (Καθ' ἑαυτήν) Ἀχ! τί εὐμορφος ποῦ εἶναι! Μὰ πάλι νὰ τὸν πάρω διὰ τῆς βίας, μ'πορεῖ νὰ μοῦ ἀκυρώσουν τὸν γάμο καὶ μείνω ζωντοχήρα σὲ τέτοια ἡλικία! (Τῇ Ἀσπασίᾳ). Μὰ Ἀσπασία, μὴ τὸν στενοχωρεῖς τὸν κύριον... δὲν θέλω!

ΑΣΠ. (Τῇ Ἀθηνᾶ). Ἀ! δυστυχῆ, σὺ εἶσαι τὸ θῦμα καὶ θέλεις νὰ τὸν ὑπερασπισθῇς!

ΑΘΗΝΑ. Δὲν εἶμαι, μήτε ἡ πρώτη μήτε ἡ τελευταία. Αὐτὰ ἔχει ὁ γάμος!

ΚΑΡΟΥΛ. (Ὅστις καθ' ἑαυτὸν τὸ ἀνωτέρω διάστημα προσεπάθει ν' ἀπαλλαγῇ τῆς Ἀσπασίας). Μὰ φρενοκομεῖον εἶναι ἐδῶ μέσα! (Ἀποσπᾶται τῶν χειρῶν τῆς Ἀσπασίας).

ΑΣΠΑΣ. (Τῇ Ἀθηνᾶ) Ἀπὸ 'δῶ, Ἀθηνᾶ, ἀπὸ 'δῶ. Κρύψου!

ΑΘΗΝΑ (Ἀπλοϊκῶς). Ἐννοια σου, καὶ δὲν τοὺς φοβοῦμαι γὰρ τοὺς ἄνδρας!

ΞΕΦΤΙΛ. (Ἰδίᾳ). Φυσικά! οἱ ἄνδρες πρέπει νὰ φοβοῦνται 'σένα!

(Ὁ Καρούλης θέλει νὰ φύγῃ)

ΞΕΦΤΙΛ. Τώρα φεύγεις καὶ σὺ, χριστιανέ, στάσου λίγο.

ΚΑΡΟΥΛ. Τὶ νὰ σταθῶ, ἀδελφέ, ποῦ θὰ μὲ πάρουν καὶ μενα γιὰ τρελλόν!

ΑΣΠΑΣ. Νομίζετε ὅτι θὰ διαφύγετε δι' αὐτοῦ τοῦ τρόπου. Ἐννοια σας καὶ ἡ δικαιοσύνη ἔβαλλε πλέον γινῶσι. Ὅλοι τὸν τρελλὸν προσποιοῦνται μὰ...

ΚΑΡΟΥΛ. Μόνον τοῦ λόγου σου, κυρία μου, δὲν τὸν προσποιεῖσαι, εἶσαι πραγματικὴ τρελλή.

ΑΘΗΝΑ. (Καθ' ἑαυτήν.) Τὶ αὐθάδης ποῦ εἶναι! Ἀλλὰ δὲν πειράζει, σὰν τὸν πάρω γὰρ τὸν διορθῶν!

ΞΕΦΤΙΛ. (Τῇ Καρούλῃ). Φίλε μου, ἔχεις δίκαιον, μὰ ἄκουσε καὶ μένα.

ΚΑΡΟΥΛ. Δὲν ἀκούω τίποτα, ἡ τρελλὰ εἶναι κολλητικὴ, καὶ δυστυχῶς δὲν εἶμαι μ'πολιασμένος!

ΞΕΦΤΙΛ. Πολὺ σωστά, μὰ κύτταξε 'δῶ. (Δεικνύων αὐτῷ τὴν Ἀθηνᾶ). Ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος. (Τῇ Ἀσπασίᾳ). Τραβήξου σὺ ἀπὸ κεῖ.

ΚΑΡΟΥΛ. Δηλαδή;

ΑΣΠ. (Τῇ Ἀθηνᾶ ἥτις θέλει νὰ προσχωρήσῃ). Καλὲ, φεύγ' ἀπὸ 'κεῖ, Ἀθηνᾶ!

ΑΘΗΝΑ (Τῇ Ἀσπασίᾳ). Ἐλα ντὲ καὶ σὺ, ποῦ δὲν θὲς νὰ μὲ ἰδῇς ἀποκαταστημένη. Ζηλιάρᾳ! (Τῇ Καρούλῃ.) Καλὲ κύριε, εἶμαι ἡ μνηστὴ σας.

ΚΑΡΟΥΛ. Ἡ μνηστὴ μου! (Σταυροκοποῦμενος). Μνησθητί μου, Κύριε! Ἀλλὰ τρελλή!

ΞΕΦΤΙΛ. Μὰ, φίλε μου, ἐλθισμόνησες;..

ΚΑΡΟΥΛ. Τί; Μήπως καὶ τοῦ λόγου σου... ὦ Θεέ μου! Ἄν δὲν τὰ χάσω σήμερα, δὲν θὰ τὰ χάσω ποτέ!..

ΑΘΗΝΑ. Καλὲ κουνηθῆτε ἀπὸ τὸν τόπον σας!

ΚΑΡΟΥΛ. (Τῇ Ἀθηνᾶ). Ξεφορτώσου με καὶ σὺ ἀπὸ 'δῶ!

ΑΘΗΝΑ. Καλὲ κύριε, εἶμαι ἐκείνη τῆς ὁποίας ἐζητήσατε τὴν χεῖρα πρὸ ὀλίγου.

ΚΑΡΟΥΛ. Αἰντε 'ς τὸ καλὸ, κυρά μου, νᾶχῃς καλὴ ψυχὴ!

ΑΘΗΝΑ. Ἀ! μὰ εἶσαι παρὰ πολὺ αὐθάδης. Τὸ ξέρεις ἢ ὄχι;

ΞΕΦΤΙΛ. (Τῇ Ἀθηνᾶ, ὀργισμένος). Πήγαινε λοιπὸν 'ς τὸν διάβολο!... Πάντα χαλᾶς τῆς δουλειᾶς μου! (Τῇ Καρούλῃ) Γιὰ πέ μου, φίλε μου, νὰ μὲ περιπαίξεις ἥλθες ἐδῶ ἡ...!

ΚΑΡΟΥΛ. Δὲν σ' ἔννοῶ καθόλου.

ΑΣΠ. (Κατ' ἰδίαν). Κάμνουν τὸν ἀγνώριστον οἱ δῆμιοι!

ΞΕΦΤΙΛ. (Τῇ Καρούλῃ). Δὲν μοῦ ἐζήτησες πρὸ ὀλίγου τὴν γυναικαδέλφην μου;

ΚΑΡΟΥΛ. Τὴν γυναικαδέλφην σου; Ἐγώ;

ΞΕΦΤΙΛ. Πρόσεξε καλὰ!

ΚΑΡΟΥΛ. Τὶ νὰ προσέξω, φίλε μου... ποῦ ἐδῶ μέσα εἴθε ὅλοι σποτάλαβοι!

ΞΕΦΤΙΛ. Ἀ! μ' αὐτὸ εἶναι παρὰ πολὺ!

(Ὁρμᾷ κατὰ τοῦ Καρούλη, ὅτε εἰσέρχεται τρέχων ὁ Τζωρτζής).

ΣΚΗΝΗ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ

ΤΖΩΡΤΖΗΣ καὶ οἱ ἀνωτέρω.

ΤΖΩΡΤΖ. Σταθῆτε γιὰ τ' ὄνομα τοῦ Θεοῦ! Ἀχ! ἀφεντικὰ μου, ἀρχῆστέ μου καὶ δόστε μου ὅσας βαστᾷ ἡ ψυχὴ σας! Το κεφάλι τὸ δικό μου θέλει σπᾶσιμο... Ἐλᾶτε, μὴ καθόστε, δόστε μου ἀλύπητα... ἢ καλότερα λυπηθῆτέ με, τὸν φτωχὸ, καὶ συγχωρᾶτέ με καὶ ὁ Θεὸς σχωρέσει σας!

(Πάντες μὲνουν ἐκοτακτικοί.)

ΚΑΡΟΥΛ. Ἄλλος πάλιν τοῦτος! Μπρέ, μὴ κατὰ λάθος μπηκὰ σὲ κανένα Φρενοκομεῖον!

ΞΕΦΤΙΛ. Βρὲ, τί ψάλλεις, σὺ, αὐτοῦ; ΤΖΩΡΤΖ. Ἀχ! ἀφεντικὸ μου, ἐγὼ εἶμαι ἡ αἰτία ὅλης αὐτῆς τῆς φασαρίας... Μὰ δὲν τῶθελα ὁ καυμένος. Παραπῆρα!

ΞΕΦΤΙΛ. Ἐξηγήσου γλήγορα.

ΤΖΩΡ. Ἐνόμισα ὁ κακομοῖρης, ποῦ σὰν σ' ἄκουσα πρωτύτερα νὰ μιλῇς γιὰ τὴν κυρά Ἀθηνᾶ, πῶς εἶχες κάποιο ἀρχαῖο...

ΑΘΗΝΑ. Ζῶν!

ΤΖΩΡ. ... καὶ ἤθελες νὰ τὸ ξεκάνῃς!

ΑΣΠ. Πῶς; πῶς;

ΤΖΩΡ. Καὶ ἔτρεξα καὶ εἰδοποίησα τὴν ἀφεντικὰ του ἀπὸ 'δῶ... (Δεικνύων τὸν

Καρούλην) ποῦ εἶναι μάννα ἔς αὐταῖς τῆς παληοδουλειαῖς!

ΚΑΡΟΥΛΑ. Δίγα τὰ λόγια σου, παρακαλῶ!

ΤΖΩΡ. Ἐλα ντέ! Καί ἐπειδὴ εἶσαι ἀχρειοκάπηλος, δὲν θὰ πῇ πῶς εἶσαι καὶ συ᾿ ἀχρεῖος. Μόνον τὰ ἀγάλματα ποῦ πουλᾷς εἶναι ἀχρεῖα, ἤγουν χωρὶς φύλλο τῆς συκιάς καὶ μὲ τὸ συμπάθειο!

ΞΕΦΤΙΑ. (Γελῶν καὶ ἀποτεινόμενος πρὸς τὴν Ἀθηναίαν.) Τα βλέπεις τί τραβοῦμε γιὰ τὴν ἀφεντιά σου;

ΑΣΠ. (Μεταλγῶν). Ἐλα, πᾶψε τώρα.

ΞΕΦΤΙΑ. (Τῇ Ἀσπασίᾳ) Ἀμ! τοῦ λόγου σου πάλι!

ΑΣΠ. Ἐγὼ εἶναι ποῦ τὴν ἔπαθα χειρότερα!

ΞΕΦΤΙΑ. (Τῷ Καρούλῳ). Συγγνώμην, φίλε μου, ἀλλά...

ΚΑΡΟΥΛΑ. Περαιστικά, τί νὰ γίνῃ!

ΑΘΗΝΑ. Ὡραία νὰ σᾶς πῶ, νὰ περιπαίξεται ἔτσι, ἓνα ἄθωον πλάσμα σὰν κ' ἐμένα!

ΤΖΩΡ. (Ἰδιᾷ) Τί λόγος!

ΑΣΠ. (Λαμβάνουσα τὰ ἐπὶ τῆς τραπέζης περιστροφά). Μὰ, τὰ ρεβόλβερ αὐτὰ τί χρειάζονται.

ΤΖΩΡ. Εἶναι τὸ ἀμανάτι τοῦ κύρ λογαχοῦ!

ΑΘΗΝΑ. (Θέλουσα νὰ ἀρπάξῃ τὰ περιστροφὰ ἀπὸ τῶν χειρῶν τῆς Ἀσπασίας.) Δὲς μοῦ τα γλήγωρα ἰδῶ!

ΑΣΠ. (Ἀπομακρύνουσα τὴν Ἀθηναίαν.) Μὴ, γιὰ τ' ὄνομα τοῦ Θεοῦ! Τί θέλεις νὰ κάνῃς;

ΑΘΗΝΑ. (Δεικνύουσα τὸν Τζωρτζήν.) Θέλω νὰ τὰ σπάσω ἔς τὸ κεφάλι αὐτουνοῦ, ποῦ εἶναι ἡ αἰτία ὅλης αὐτῆς τῆς φασαρίας.

ΤΖΩΡ. Κτύπα με, κυρά μου, μὰ τὸ νοῦ σου, μὴ πάρουν φωτιά, κ' ἀκουστῇ... ἔς τὴν γειτονεῖα τὸ τί ἔγινε δῶ μέσα!

ΞΕΦΤΙΑ. Ἐλα, ἡσύχασε, Ἀθηνα, κ' ἐγὼ θὰ φροντίσω νὰ σὲ ἀποκαταστήσω.

ΑΘΗΝΑ. Αὐτὴ ἡ δουλειὰ πρέπει νὰ τελειώσῃ τώρα, ποῦ εἰμαι ἔς τὸ ἄνθος τῆς ἡλικίας μου, ἀλλοιῶς σὰν περάσω τὰ τριάντα!... (Τῷ Καρούλῳ). Τί λὲς καὶ τοῦ λόγου σου;

ΚΑΡΟΥΛΑ. Ἐγὼ;

ΑΘΗΝΑ. Ναί.

ΚΑΡΟΥΛΑ. Ἐγὼ λυποῦμαι ποῦ δὲν εἶσαι ἀπὸ μάρμαρο!

ΑΘΗΝΑ. (Φεύγουσα). Νὰ χαθῇς!

ΤΕΛΟΣ

ΝΙΚ. Ι. ΛΑΣΚΑΡΗΣ

ΣΗΜ. Ἡ ἀπὸ σκηπῆς διδασκαλία ἀπαγορεύεται ἄνευ γραπτῆς ἀδείας τοῦ γράψαντος.

ΟΝΕΙΡΑ ΤΡΕΛΛΑ

Εἶναι φοραῖς ποῦ ὁ δύστιχος σὲ κράζω, Στὴ μοναξιά ἔς τὴν ἀφωνὴ σιγῇ. Κι' εἶναι φοραῖς ποῦ ἀθέλητα τρομάζω, Μήπως προδαίνεις, σὰν ροδίξ' ἡ αὐγὴ.

Ἀλλὰς φοραῖς τῇ θάλασσᾳ κυττάζω, Ἀχνὸς μὲ τὴ δική σου συλλογῇ. Καὶ πῶς θ' ἀνοίξῃ ἄλλαις φοραῖς λογιάζω, Ὡσὰν τὸ κρίνο, νὰ σὲ βγάλῃ ἡ γῆ.

Τοῦ κᾶκου εἶν' ὁλ' ἀπάτη ὁλογυρά μου. Καὶ θάλασσα, καὶ γῆ, καὶ οὐρανός, Ὅλα γελοῦν κρυφὰ ἔς τὴ δυστιχιά μου.

Γελᾷς καὶ σὺ, καὶ σιωπὴν διαβαίνεις, Σὰν νὰ μοῦ λείπῃ ὁ ὀφθαλμός σου ὁ γαλανός, Ἀπ' ὄνειρα τρελλὰ, τί περιμένεις;,, Ζάκυνθος.

Δ. Ι. ΜΑΡΓΑΡΗΣ

ΑΛΦΟΝΣΟΥ ΔΩΔΕ

ΝΟΥΜΑΣ ΡΟΥΜΕΣΤΑΝ

(συνέχεια)

Εἰσῆλθεν αὖθις εἰς τὸ Γραφεῖον. ἀλλὰ δὲν ἠδυνήθη νὰ ἀρχίσῃ τὴν ἐργασίαν του. Ἦδη ὅμως οὐχὶ ὕπνος ἀλλ' ἄλλη αἰτία παρέλυε τὸν κάλαμόν του... ἡ ἐν τῷ γειτονικῷ δωματίῳ παρουσία τῆς Ἀλίκης Βασσελερύ. Ἀραγε εὐρίσκετο εἰσέτι ἐκεῖ; Ὅπως βεβαιωθῇ, ἡμιάνοιξε τὴν θύραν καὶ δὲν ἐτόλμησε πλέον νὰ τὴν κλείσῃ, φοβούμενος μὴ διαταράξῃ τὸν γλυκύτατον τῆς αἰδοῦ ὕπνον, ἐν μεγάλῃ ἐξηπλωμένῃ ἀφροντισίᾳ, μὲ λελυμένην τὴν κόμην καὶ οὐ μικράν ἐν τῇ ἐνδυμασίᾳ ἀταξίαν.

— Λοιπὸν Νουμᾶ... Ἐντὸς τοῦ δωματίου τοῦ Βαγιάρ. Τί διάβολο!...

Ἐστράφη ἀποτόμως, ὥσπερ αὐτὸς ἐαυτὸν ὡς κακοῦργον ἀπὸ τοῦ τραχήλου συνελάβε, καὶ διὰ τῆς βίας ἐκάθισε πρὸ τῆς τραπέζης, μὲ τὴν κεφαλὴν μεταξὺ τῶν χειρῶν, φραττων ὀφθαλμοὺς καὶ ὦτα, ὅπως μᾶλλον ἀφοσιωθῇ εἰς τὴν σύνταξιν τοῦ λόγου, ἐπαναλαμβάνων τὴν τελευταίαν φράσιν, εἰς ἣν εἶχε σταματήσῃ, ἀλλὰ μάτην πειρώμενος νὰ προσθέσῃ λέξιν.

Ἡ ἀντηχοῦσα ἔξωθεν καταιγὶς τὸν ἠνώχλει. Δυστυχῇ ὑπουργέ! Μάτην ἠθέλησε νὰ συνεχίσῃ τὸν λόγον του, ἀνακκλῶν εἰς τὴν μνήμην του τὸν ἱππότην Βαγιάρ, τὴν δημοσίαν ἐκπαίδευσιν, τὴν θρησκείαν, τὸν ἑπαρχον τοῦ Σαμπερύ κλπ. Ἐπὶ τέλους ἠναγκάσθη νὰ εἰσχωρήσῃ αὖθις εἰς τὸν κοιτῶνα τοῦ Βαγιάρ, καὶ τὴν φορὰν ταύτην τόσῳ ἐγγὺς τῆς κοιμωμένης, ὥστε ἤκουε τὴν ἐλαφρὰν ἀναπνοήν της, ἤγγιζε διὰ τῶν δακτύλων του τὰ παραπετάσματα, τὰ περικλείοντα τὸν προκλητικὸν ἐκεῖνον ὕπνον, τὸ ἐν τῇ σκιᾷ μαργαριτωδὲς φαινόμενον ἐκεῖνο σῶμα...

Καὶ ἦδη ἀκόμη εἰς τὴν ἀκμὴν τοῦ πειρασμοῦ ἐπάλασε καθ' ἑαυτοῦ, καὶ ἠδύνατό τις ν' ἀκούσῃ τὰ χεῖλ' αὐτοῦ ψιθυρίζοντα τὰς παραγγελίας, ὥς οἱ γονεῖς πρέπει νὰ δίδωσι εἰς τὰ τέκνα των... ὅτε ὁ κρότος τῆς προσκρούσεως αὐτοῦ ἐπὶ τινος ἐπίπλου ἔκαιε τὴν αἰδοῦ ν' ἀνορθωθῇ ἐντρομος.

— ὦ! πόσον ἐφοβήθην... Ἀ! εἰσθεσεῖς;

Καὶ ἦδη ἐμεῖδία, χωρὶς οὐδὲν νὰ ταραχθῇ διὰ τὴν ἀταξίαν τῆς ἐσθῆτος της. Ἐμείναν ἀκίνητοι, κατεχόμενοι ὑπὸ τῆς αὐτῆς σιωπηλῆς φλογὸς τῆς ἐπιθυμίας των ἀφῆνης ἐν τῷ δωματίῳ μέγα σκότος ἐπεκράτησε. κλεισθέντων ὑπὸ τοῦ σφοδροῦ ἀνέμου τῶν παραθυροφύλλων. Ἡκούσθη ὁ κρότος κλεισμένων θυρῶν, ὁ στρόβιλος τῶν ἐπὶ τῆς ἄμμου συστρεφόμενων φύλλων καὶ ἀνθῶν μέχρι τοῦ οὐδοῦ τῆς αἰθούσης, ὅπου ἡ καταιγὶς ἐσύριζε λυπηρῶς.

— Τί καταιγὶς! τῷ εἶπε χαμηλοφῶνως, λαβοῦσα τὴν φλέγουσαν χεῖρά του καὶ προσελκύσασα αὐτὸν σχεδὸν ὑπὲρ τὰ παραπετάσματα...

«Καὶ κύριοι αἱ ὕψιστα αὐταὶ παραγγελίαι τῆς μητρὸς τοῦ Βαγιάρ, διασωθεῖσαι μέχρις ἡμῶν ἐν τῇ τόσῳ γλυκεῖᾳ τοῦ μεσαιῶνος γλώσσῃ...»

Οὕτως ὠμίλει ἦδη ἐν Σαμπερύ ὁ μέγας τοῦ Πανεπιστημίου ἀναμορφωτής, πρὸ τοῦ ἀρχαίου τῶν δουκῶν Σαβόα μεγάρου, περιτοιχοῦμενος ὑπὸ πάντων τῶν ἐν τέλει, κυριαρχῶν διὰ τῆς ῥητορικῆς του φαντασίας ἀπείρου πλήθους, κρατῶν εἰσέτι τὸ μὲ ἐλεφαντοδόντινον λαβὴν μυστηρίου, δι' οὗ εἶχεν ἐπιγρίσει τὸν πρῶτον θεμέλιον λίθον τοῦ λυκείου.

«Ἐπρεπε τὸ Πανεπιστήμιον τῆς Γαλλίας νὰ ἀπηύθυνε τοὺς λόγους τούτους εἰς ὅλα τὰ τέκνα του: Πέτρε, υἱέ μου, σοὶ παραγγέλλω πρὸ παντὸς ἄλλου...»

Καὶ ἐνόσφ' ἔλεγε τοὺς συμπαθεῖς τούτους λόγους, ἡ χεὶρ του, ἡ φωνή του, αἱ πλατεῖαι παρεαὶ του ἔτρεμον ἐκ συγκινήσεως ἐπὶ τῇ ἀναμνήσει τῆς μεγάλης καὶ πλήρους ἀρώματος αἰθούσης, ἐν ἣ ὑπὸ τὸν θόρυβον σφοδρᾶς καταιγίδος, εἶχε συνταξέει τὸν λόγον τοῦ Σαμπερύ.

XII

Εἰς τὰ προϊόντα τῆς μεσημβρίας

«Ἡ δεσποινὶς εἶνε πολὺ ἀσθενής... δὲν ἡμπορεῖ νὰ δεχθῇ κανένα».

Τὴν ἀπάντησιν ταύτην ἐλάμβανε καθ' ἐκάστην ἡ Ὠδιέρτη Βαλμαζοῦρ, δεκάκις ἦδη ἐλθοῦσα πρὸς ἐπίσκεψιν τῆς Ὁρτενσίας.

Μάλιστα, ἡ Ὁρτενσία ἠθέλει σοβαρῶς. Ἐβλεπε τὴν μεταξὺ αὐτῆς καὶ τοῦ Βαλμαζοῦρ ἀντίθεσιν... καὶ ὅμως τὸν ἠγάπα. Ὁλοκλήρους διήρχετο νύκτας ἀνακυκῶσα ἐν τῷ ἐγκεφάλῳ της τὰς θλιβερωτέρας σκέψεις. Καὶ ἐπὶ τέλους κατέληγεν εἰς τὴν ἐξῆς:

«Ὅχι, ποτὲ δὲν θὰ τὸ κάμω... προτιμῶ μᾶλλον ν' ἀποθάνω».

Ἡ ὑγεία τῆς ὁσημέραι πρὸς τὰ χεῖρω ἔβαινε καὶ αἱ παρεαὶ τῆς ἐκοιλινοῦντο ἐπ' αὐθιγῶς.

Ἐκ τῆς οἰκίας Ἀὲ Κεσνοᾶ ἡ Ὠδιέρτη ἀπελπίς ἐπέστρεψεν εἰς τὴν οἰκίαν της.